

Lietuviais esame
nesime,
Lietuviais turime
ir buti!

IŠEIVIŲ DRAUGAS

Skotijos Lietuvių
Laikraštis

EINA NO 1914 METU

Nr.6 (25330)
10 d. GEGUŽIS
1973 m.

Red ir Admin Adresas:
1 CALDER RD., BELLSHILL
LANARKSHIRE, M14 1PX

Kaina 5 penai

Motinėlei

Tu mano motinele,
Močiute seagalvele,
Tai tu nuvargai,
Tai tu pailsai
Kol mane užauginai

Dienelę ant akeliu,
Naktučę ant rinkelio,—
Vis rupestelis
Daugel eteliu
Kol mane užauginai.

MOTINA

I motinos rankos yra sudeta ne tik jį s vaiko, bet ir visos tautos ateitis. Motina yra tautos gyvenimo ramstis, kuriam susvyravus, sunku tikėti šviesia ir laiminga tautos ateitimi

Kalbedami apie lietuvę motina, mes kalbame ir apie lietuvių tautą. Motina dar mažam savo kudikiui "i krutinę skausma savo liejo nežinia". Ji pati buvo patyrusi iš svetimųjų daug skriaudų, ji ir vaikus išmoko myleti savo kraštą, savo gimtąją kalbą, išmoko tautos papročius ir dainu. Lietuvis motinos jau nuo sen ves yra garsias savo giliu tikėjimu ir kilniu orumu.

Kur motina begyventu, visur jos yra savo vaiku angelai sargai. Jos rupinasi, kad vaikai butu dori, neužmirštu savo gimtosios kalbos, kad bažnyčioje ir namie lietuviškai melstusi.

Gyvenime sutikome daug kilnių moterų, kurioms tinka šventas motinos vardas. Todėl ir sakoma, motinos meilės, motinos pasiaukojimo nenupirksi už viso pasaulio turtus, Už pinigus daug galima padaryti, sigyti, tik motina kartą praradęs, kitos nebeįsigysi. Motinos meilės savo vaikams niekas negali pakeisti.

O kad išaukleti vaikai gerbi savo motinas paimkime kad ir tokį pavyzdį;

Karo metu, amerikiečiams apgulus Filipinus, laivyne atsitiko jaudinantis įvykis. Kareiviai jau buvo pasiruošę kovai. Tuoj turėjo prasi-dėti apšaudymas, kai paskutinę valandą vienam jureiviui iškrito išvarakas. Kareivis paprašė leidimo jį išsiimti. Kai jam neleido, jis be leidimo šoko juron. Visi mane, kad jis yra bailys ir nori pabėgti. Bet jis tuoj vel su išgelbetu švarku užlipo ant laivo. Jis čia pat buvo areštuotas ir nuteistas keletai metų kalėti. Generalas Dewey paskaitęs teismo sprendimo, paklause kareivi, kodėl jis dėl kažkokio skarmalo driso daryti tokią kvailybę. Kareivis ištrauke iš kišenės fotografiją ir tyliai prabilo: "Mano motina". Švarke, kuris buvo iškritęs į jurą, buvo jo motinos paveikslas, kurio jis nenorejo pražudyti.

Generalas Dewey padave kareiviui ranką ir dovanavo dausme sakydamas:

Kareiviai, kurie dėl motinos paveikslą stato gyvybę pavojun, bus ištikimi savo tevynei.

IS VISUR

KALANTA—1972 M. ŽMOGUS

"Darbininko" savaitraštis savo metinėje šventėje, kuri įvyko Kultūros Židinyje New York, dalyvaujant rinkinei publikai, pranešė, kad Romas Kalanta skelbiamas 1972 metų žmogus.

"Lietuvių tautos, esančios tevyneje ir išėivijoje, 1972 metų žmogumi paskelbtas Romas Kalanta, savo noru virtęs ugnies švylanta pasidare kenčiančios, kovojančios ir pasiaukojančios lietuvių tautos simbolis 1972 metais".

Tais žodžiais P. Jurkus pranešė paskelbimą. Po juo į salę šauliai įnešė R. Kalantos paveikslą ir pastatė prie iškilmiu stalo.

MILIJONAS KALINIŲ

Briuselyje posėdžiaujančiam tarptautiniam žmogaus teisių komitetui pranešimą apie sovietų koncentracines stovyklas padare britas prof. P. Reddaway, laikomas šios srities žinovu. Jo duomenimis, Sovietų Sąjunga vis dar turi apie 1,000 koncentracinių stovyklų, kuriose nežmoniškose sąlygose kankinama maždaug milijonas kalinių. Fizinė ir moralines kančias jiems teikia nuolatinis alkis, sunkus priverstinis darbas, nepakankama medicininė priežiūra.

ORGANIZUOJA SEJA

Praėjusieji Sovietų Sąjungos žemės ukyje buvo blogi. Kad tas nepasikartotų, šiais metais pavasarinė seja organizuojama beveik kariškų tikslumu. Nesiliaujanti radio ir spaudos propaganda ragina seją pradėti anksti, nes oras šiais metais ypatinai palankus. Organizuojamos kolkos sejos lenktynės. Specialios perkeliamos mašinų dirbtuves yra paruoštos vykinti gedimo vietas.

LIETUVOS SPORTININKAI

Tarybų Sąjungos stalo teniso žiemos pirmenybėse, vykusiose Talline, kaunieta Asta Giedraityte, laimėjusi finalini susitikimą 3:2 prieš armene E. Antonian, pelnė aukso medali. Kartu su E. Antonian Asta laimejo moterų dvejetu varžybas ir užėmė antra vietą mišriu dvejetu susitikime.

Pirmasis Lietuvos olimpinis čempionas boksininkas Danas Pozniakas netrukus lankysis JAV: kaip tarptautines kategorijos teisejas, Danas Pozniakas teisejaus TSRS ir JAV bokso susitikime.

K A S G I R D E T I

BRAZILIJA

P. AMERIKOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ, įsteigta San Paulo mieste pasiunte laišką popiežiui Pauliui VI. Jame rašoma: "Sovietų Sąjunga, viešai mindžiodama pagrindiniu žmogaus teisiu deklaraciją, ne tik tęsia nepateisinimą Lietuvos užgrobimą, bet dargi ten veda žiauru Bažnyčios, kunigų bei tikinčiųjų persekiojimą visose jų gyvenimo srityse. Todėl mes, Bažnyčios ir Lietuvos sunus, susirupinę tokia beviltiška savo tikejimo ir kraujo brolių padėti, prašome Jūsų Šventenybė: Šventasis Teve, nenustokit kelti viešum n, atskleisti ir smerkti religijos persekiojimą Lietuvoj, o taip pat ginti šventas Bažnyčios teises mūsų Tėvyneje. Teikites taip pat visam pasauliui paskelbti, kaip tai padarė šventos atminties popiežius Benediktas XV, maldos dieną už Lietuvą, Mums leiskit, Šventasis Teve, išreikšti Jūsų Šventenybei dar kitą mūsų rūpestį. Esame t kraui nusimine ir jaučiamės nužeminti, kai paskutinėj konsistorijoj kankinęs Lietuvos Bažnyčios nariu tarpe nebuvo rasta ne vieno, verto buti kardinolu. Tai nužeminimas visos tautos, kuri tačiau nepaisydama bandymu, gundymu ir visokiu persekiojimu; lieka ištikima Kristui ir jo Bažnyčiai, nors už tai nevienas ir savo gyvybę užmokejo. Juk vienintele Katalikų Bažnyčia plačiojoj Sovietų Sąjungoj—tai tik Lietuvos Bažnyčia!"

ESTIJA

Okupuotos Estijos Mokslų akademijos metrašty rašoma, kad Estijoj bus pirmas nacionalinis parkas visoj sovietų imperijoj. Parko įsteigimu estai pradėjo rūpintis nuo 1964. Pagaliau gautas Maskvos pitarimas ir sudaryti planai. Parkas vadinamas "Lahemaa". Jis bus šiaurinėj Estijos daly, apims maždaug 60,000 ha, kurio 70 proc yra miškas. Parke yra trys vandens kriokliai, 2 istoriniu paminklu, namu, bažnyčių, kapinių, gražus vaizdas į jurą, randama archeologiniu iškasenu. Iš viso tai bene pati gražiausia Estijos vieta

ŠVEICARIJA

PROF. JUOZAS ERETAS Baliečių Tarybos paprašytas, parašė memorandumą, kuris bus panaudotas ryšium su Helsinkio konferencija. Jis taipgi ruošia spaudai brošiūros "Die vergessene Balten" naują laidą ir nori perspaudinti "Dvi generacijas".

DRASI TAUTA

Turbut ne viena pasaulio tauta tiek nekentejo dėl tikejimo, kaip lietuviai. Kasdien skaitome lietuviškoje spausdoje, kaip terorizuoja vaikus mokykloje, nekaltant apie tėvus, kurios niekindami sutrina į dulkes Jaunuoliams, lankantiems bažnyčia-universitetu durys ten yra uždarytos.

Tokio harojiškumo neparode ne viena tauta, gindama tikejimą. Reikia neapsakomos drąsos pasirasyti memorandumus Maskvai bei Jungtiniams Tautoms, kai kiekviename žingsnyje knibžda šnipai. Tai baisi rizika

VILNIUS

"COMEDIE FRANCAISE", seniausias prancūzų teatras įsteigtas 1680 m. Liudviko XIV, kovo pradžioj buvo atvykęs gastrolu Vilniun. Operos ir baleto teatre svečiai iš Prancūzijos suvaidino Moljero "Tariamąj ligonį", "Skrajojantį daktarą" ir "Tartiufą". Šis teatras taipgi yra vadinamas ir "Moljero namais". nes pagrindine vieta jo repertuare tenka Moljero kurtiniams.

ĮSIVILISE MANGUTAI

Lietuvoje iš kažkur atkeliavo Indijoje gyveną plešrosios veisles gyvuliai—mangutai. Tai yra apie 45 cm. ilgio gyvulys, savo gyvenimo budu primenąs žebenkštis. Minta pelemis, žiurkėmis ir ypač mėgsta gyvates. Sugeba įveikt net pačias didžiausias ir nuodingiausias.

Pritrukę maisto, mangutai pradeda naikinti naudinguosius mažus gyvulius ir paukščius. Lietuvoje už mangutu naikinimą mokamos premijos. Kasmet išmokama daugiau kaip 31,000 rubliu. Vykdomi net mangutu naikinimo konkursai.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS PIRMO KETV. APYSKAITA

Simanskiene Craign.	£4, 00
Andriuskevičiene :	3 00
Klesevičiene :	3 00
Krisčiuniene Carlin	2 00
Krusinskaite :	2 00
Krasauskiene Craign.	2 00
Lukosevičius Bell hill	2 00
Tamosaityte :	2 00
R bertson Glasgow	2 00
Gudaitiene :	2 00
Balsytis :	2 00
Sasnauskiene :	2 00
Sličius Ayr	2 00
Zitkuvienė Coatbr.	2 00
Svedaite Carfin	2 00
Balkauskaite Glasgow	1 00
Simkus Coatbr.	1 50
Marcinkevičiene Carfin	1 50
Plausiniene :	1 00
Savage :	1 00
Kizlikas Burnbank	1 00
Dubulevičiene Bellshill	1 00
Smitiene Glasgow	1 00
Docherty :	1 00
Rutkauskienė :	1 00
Bogus :	1 00
Dvilinskiene :	1 00
Sasnauskas Erskine	2 00

Viso gauta £49 00
Viso išleista £84 00

Klebonui £39 00
Klebonijai £45 00

Kasin. J. Bliudžius

Vakaras Su Svečiais.

Gegužės 26 d. Šeštadieni iš Bradfordo į Skotiją atvyksta apie 40 lietuvių ekskursiją, praleiti savaitgalį Skotijoj.

Ta proga Bellshill Liet. Ins. ir Šv. Cecilijos choras rengia priėmimo vakarą, savo saleje su trumpą dainų programą ir šokiais.

Svečiai apistos pas vietos ir Glasgovo lietuvius nakvynei;

Gaila kad negalime visus priimti, o svečiai turi pirmenybę.

Iejimas tik su bilietu.

Bilietu skaičius šiam vakru ribotas.

Kainą 75 p.—BARAS vietoje Vakaro pradžią 7 val.

S K O T I J O J

PAMALDOS

MUSENAI, 13 geg. 2 val. mišios Melsimes už gyvas ir mirusias Motinos ir už Lietuvą.

EDINBURGH, 19 geg. 3 val. išpažintis.

NEWTONGRANGE, 19 geg. 7 val. išpažintis.

DALKEITH, 20 geg. 2,30 mišios ir išpažintis.

CRAIGNEUK, 27 geg. 2 val. mišios. Melsimes už Moterų draugijos ir šv. Ražančiaus burelio gyvas ir mirusias nares ir gimines. Išpažintis prieš mšias.

GLASGOW, 3 birželio 2 val. mišios Melsimes už Lietuvą.

EGZEKVIJOS

12 geg 11 val. už a.a. Juliją Samuoliene Musenu bažnyčioje, užprašytos Holytown Moterų draugijos.

Už a.a. Juozą Urbanavičių 9 birželio (June) 11 val. Musenu bažnyčioje.

Procesija.

Musų matine didžiule procesija Carfine bus 17 birželio, Pradžia 2.15 Visi—dideli ir mazi—kviečiami į šią musų šventę.

Prel. J. Gutauskas.

Musų Velykos.

Velykos mylima, brangi švente. Mes, Skotijos lietuviai, mylime ją švesti senoviniu papročiu. Ryto 6 valandą turejome procesiją, paskui giedotines mišias. Jokios kitos pamaldos nesutraukia tiek žmonių kaip Velykos. Ir atvažiuoja žmonių net iš tolokai gyvenančių. Ne beda kada reikia anksti keltis Čia lietuviai randame tai, ko nerasime jokioj kitoj bažnyčioj—savas giesmes. choras visos bažnyčios giedamas. Linksma diena mums prašvito, alėliuja! musų širdins yra brangi giesme. Mes garbiname prisikelusį Kristu ir maldaujame prisikelimo laisvai Lietuvai.

Reikia pagirti Šv. Cecilijos choras, kad jis pakvieta žmones vietinę bažnytinę salę ir juos pavašino dovanai arbatele su pyragaičiais Žmones susilo ir pasižmonejo.

Musų ligoniai

GLASGOW. Ropius ne tek daug kraujo, tekejusio iš nosie Tvirtą vyrą gerokai išgazdino.

AUCHINLECK Gustaitiene jau perlipus 93 metus ir darosi bejege, guli lovoje.

MUSENAI. Miceckas turejo skilvio operaciją.

BELLSHILL. J navičienę sloga vargino visą mėnesį.

BLANTYRE, Miliunienė gana silpna. O juškaitis ligoninėj jau antras mėnuo.

BURNBANK. Matusevičienė be kitu pagelbos nepajuda nei lovoj.

VIEWPARK. Dauksienės kojos neleidžia išeiti iš namu.

PADEKA

Iš širdies d kojame kunigams D. White ir P. Kicoyne ir visiems giminėms ir pažystamiems už dalyvavimą musų Mamytes laidotuvese, už užuojautas ir maldas. Dekui visiems apylinkes lietuviams.

Plaušiniu šeima.
Newarthill.

Motinos Diena Bellshill.

Bellshill L. K. Mot. D—ją 13d Gegužes Sekmadienį tuoj po pamaldu 3 val, Liet, Inšt, Saleje Rengia Minejimą Motinoms pagerbti Programa bus į. Šv Cecilijos choro dainomis ir t, t,

Kviečiame visus gausiai pas mus atsilankyti, ir pagerbti musų motinas Įėjimas 20 p D—jos Valdybą.

Suvaziavimas

L.K. Mot. Centro, bus Bellshill Liet. saleje, 13 d. Gegužes po motinos minejimo apie 5 val Prašau iš visu skyriu pirmininkes iš delegates dalyvauti suvaziavime.

Centro pirm. M. Tamošaityte.

Posedis

Bellshill L, Ins, Valdybos Posedis bus 13 d Gegužes savo saleje 5 val

Yra sverbiu reikalu aptarti, prašau visus valdybos narius dalyvauti,

Pirm, A Jovaras

Parama Is Draugai

Bellshill L, K, M, D—ją 3 sv, L Ramanauskas Aberl, 1 sv, Labai Ačiu Adm.

Marguciu Vakaras

Margučiu balius kuri surenge Bellshill L, K, Mot D—ją 28 balandžio, sutrauke daug tautiečių iš visur pažiureti margučiu ir kartu pasilinksminti

Prel. J. Gutauskas įteike premijas už gražius margučius: O Černelienei O Ancerevičienei, E Balan dienei ir E Zaveckienai

Pažymetina, kad O Černeliene, yra čempijone su margučiais, visuo met laimi pirmą premiją

A. A.

Musų mirusieji

GLASGOW. Bronius Baliunas, sulaukęs 67 metu, mire 18 balandžio. Paliko žmo ir dvi sunu.

NAWARTHILL. Ona Plaušiniene mire 9 balandžio. Buvo 79 metus Paliko 4 sunus ir dvi dukteris. Buvo nuolatine Šv. Kazimiero draugijos nare.

WATERSIDE. Marija Medeliene 80 metu mire 13 balandžio. Mire Dumbarton seneliu namuose, kur išbuvo trejis metus. Buvo Šv. Kazimiero draugijos nare, uoli lietuviškos spaudos skaitytoja.

Amžiną laimę duo jiems Viešpatie.

P. Milašius.

PASIEONIO VAIKAI

Tilkevičius pradėjo tarnybą pasienio policijoje, pirmą algą gavo. Net šilta toj vietoj kur popieriniai sudeti, žarsto jis pirštais kišeneje sidabrinis. Nedaug os algos, bet pragyventi bus galima. Sulaikys jis stambią kontrobandą, gaus premiją, tada bus nauja uniforma, nauji žvilgantys batai, prašvis visas Varnupiu kaimas nuo jo puošnumo. Reikia tik pasistangti, pasekti Varnupiu žmones. Senesnieji pasieniečiai visi apsileidę, nesistengia, tai nieko jie ir nesulaiko. Dėl jo valėtu pilną laivą olandiško spirito iš jūros iškelti. Gauja kontrobandininku su nešmenėmis praeis pro knarkiantį Tešersk, iš kopu patrauks rugienomis pro sustatytas gubas, tie siai į Tilikevičių. O Tilikevičius su stabdys juos ir nusivarys į rajono bustinę, Per kaimą einanti pradės aušti, ankstyvieji ukininkai bus jau sukilę, matys kaip Tilikevičius varo vienas visą gaują pavojingą kontrobandininku, lyg piemeru kas žasiukas. Viršininkas atsipeikejęs nuo nustebimo pasakys Tilikevičiui paįyrimą, Tilikevičius išsitemps ir atsakys "tėvynes labui"! Paskui pakels jį vyresniu policininku, o premija už kontrobandos sulaikymą bus šimtais, jei ir nesieks tukstanti.

Vieta sekimui čia geri. usia. Reti krumoksliai gubos rugienoje, ganykla priaugusi smulkiu kadagiu, už ganyklos durpynas. Tilikevičius gali sekti visą plotą, kiek tik akys nakti gali siekti jis pastebes kiekvieną gyvą daiktą, kas tik sujudes akyraty nuo kopu iki miško.

Ir tikrai ganykloje kaž kas su judejo. Žmogus ten ar aukštesnis kadagys? Vel daiktas sujudejo ir paslinko keletą metru į vieną pusę. Tikrai žmogus. Prisi dengdamas rugių gubomis Tilikevičius arteja į žmogų, bet tas jį pamate ir nubegęs pasislepe tarp durpiu kupetu. Per ganyklą Tilikevičius priejo arčiau prie durpyno, bet eiti tarp sukrautu duspiu kupetu nedrąsiu. Jis mate tik viena žmogų, bet nežinai kiek ju ten tarp kupetu sugulę, o kontrobandininkai žmones be sąžines, jie su žmogaus

gyvybe nesiskaito. Pasiklaupe Tilikevičius prie aukštesnio kadagio, — kadagys jį pasiklaupusi dengia, — ir seka durpyną. Nekur nejokio garso, jokio judejimo, Išsieme iš kišenes švilpuką ir eme švilpti. Pučia kiek tik plaučiai išneša. Turetu Tešerskis parirodyti iš kopu net ir megodamas turetu pabusti. Pagaliau jis ir pasirode. Nebega, bet eina palengvą, lyg pasivaikščioldamas. Pašauke Tilikevičius jį pas save, tas atejo ir atsistoio prie kadagio, galva is pečiai kyšo virš kadagio, paleistu kas šuvi iš durpyno — Tešerskis kristu negyvas.

—Klaupkis prie kadagio, nušaus!

—Kas yra, kas šaus?

—Įbego čia i durpyna, pasiselp tarp durpiu kupetu.

—Kas ibego?

—Aš mačiau tik vieną bet gali ju buti ir daugiau.

—Ar neše ką?

—Negalejau iš toli matyti.

—Šimtai čia per nakti vaikšto, neį kiekvieną patikrinsi.

—Nuejo juodu prie sustatytu durpi. Tešerskis vaikšto tarp kupetu be jokios atsargos, ne ginklas neparu oštas, vaikšto lyg ukininkas po savo lauką, Tilikevičius seka iš paskos.

—Kelkis kočia dabar guli ant žemes kaip šuo susirietęs! — Tešerskis i spyre ant žemes už durpiu kupetos prisiplojusiai žmogystai.

—Žmogysta atsistojo. Perausęs pirmuo ar nepriaugęs pusbernis, Dvieju kišeniniu lempu apšviestas mirkčioja ir kvailai šypso,

—A, Belukas! — sako Tešerskis, — Kur tavo velnias nakti nešioja?

—Ejau arkliu perkelti.

—Kokiu arkliu. Jus neturite arkliu.

—Pagautasis šypsosi ir nieko nesako.

(bus daugiau.)

Morrow's.

MAISTO PARDUOTVE

503 Main St. Mossend, Bellshill

Tel. 3213

Kam važineti į Glasgową? Jei galite gauti continentalnio maisto vietoje.

MES PARDUODAME:

Juodą duoną, Salami ir kitas ivairiu rūšiu dešras ir mesas. Rūgščius kopustus agurkus ir kitus maisto produktus.

Iseiviu Draugas.

Prenumerata metams 1 sv.

Atskiras Nr. 5 penai.

Skelbimai 5 p. už eilutę.

Rankraščius Red. taiso savo nuožiūra ir ju nesaugo.

ADRESAS: 1 Calder Rd.

Bellshill, Lanarkshire. ML4 1PX

ADRESAI:

Lietuvos Pasiuntinybe

17 Essex Villas London W.8.

Prel. J. Gutauskas

74 Hopehill Rd. Glasg. w, G 20 7 H H

Tell: 041 332 4530

Kun. S. Matulis M. I. C.

16 Hound Rd., W. Bridgeford

Nottingham. N G 2 6 A H

Kun. K.A. Matulaitis.

Kun. J. Sakevičius.

21 The Oval

Hackney Rd. London E. 2, 9 D T

D. B. L. Sajunga ir Liet. Namai.

1 Ladbroke Gardens.

London W. 11.

BALTIC STORE Ltd.,
(Z JURAS)

421 Hackney Rd. London E, 2

Tell, SHO 8734,

Pasinaudokite mūsų dideliu patyrimu siuntinų darbe

Siusdami per mus, gausite geriausią patarnvimą, žemiau ias kainas ir darantuota kiekvieno siuntinio pristatymą greičiausiu laiku.

Visais Siuntiniu reikalais
kreipkites pas mus,

JOZEPH POTTS LTD

Funeral & Taxi Service

5 North Road Bellshill

Laidotuvems, Vestuvems ir

kitiems dalykams greitas ir

Geriausias Patarnavimas.

Tel. Bellshill - 2286-7

JAMES KIRKLAND.

Paminklu dirbejas

PAMINKLAI stiprus, gražus ir brangus. Patatome pagal jusu geidavima

Knowetop Monumetal works,

Airbles kapines M otherwell

Tell-63096-3568